

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **44456** (13) **U**
(51) МПК (2009)
A01G 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЗАХИСТУ РОСЛИН ВІД БУР'ЯНІВ

1

2

(21) u200902274

(22) 16.03.2009

(24) 12.10.2009

(46) 12.10.2009, Бюл.№ 19, 2009 р.

(72) ВІТАНОВ ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ

(73) ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА
УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

(57) Спосіб захисту рослин від бур'янів, що включає формування на площі рівновеликих, кратних базовій колії трактора, залужених та незалужених смуг, вирощування у незалужених смугах просапних культур, послідовне застосування системи малозатратних екологічно безпечних заходів.

Корисна модель належить до галузі сільського і лісового господарства, зокрема до технології вирощування культурних рослин.

Відомий «Спосіб вирощування просапних культур» [1], сутність якого полягає у наступному: на площі (полі) формують рівновеликі залужені та незалужені смуги, кратні по ширині базовій колії трактора (наприклад 140см, 180см). У залужених смугах вирощують ґрунтовкривні рослини - злаково-бобові суміші трав багаторічних або однорічних, зернові колоскові, зернобобові та ін., у незалужених - просапні (овочеві) рослини.

За традиційними технологіями система захисту рослин (особливо просапних) від бур'янів складається, в основному, з інтенсивного обробітку ґрунту та внесення одного або декількох гербіцидів [2], передбачає значні витрати, шкодить навколишньому середовищу.

В основу корисної моделі поставлено завдання - захистити просапні (на прикладі овочевих) рослини від бур'янів малозатратними екологічно безпечними прийомами.

Суть корисної моделі полягає у застосуванні: високоефективних рослин; скошуванні бур'янів; локального обробітку ґрунту; мульчування ґрунту фітомасою; ефекту алелопатії; розсадного способу вирощування; мульчування ґрунту чорною плівкою тощо.

Приклад. Система захисту рослин від бур'янів складається з наступних прийомів та елементів. У залужених смугах у якості ґрунтовкривних вирощують високоефективні рослини - жито озиме або триткале озиме у суміші з викою озимою, які ефективно подавляють бур'яни. Весною, до виса-

дження овочевих рослин, ґрунт один раз механічно обробляють у незалужених смугах, знищуючи бур'яни. Висаджують розсадку овочевих рослин з одночасним мульчуванням ґрунту у захисних зонах рядків смугами з чорної плівки, яка перешкоджає з'явленню сходів бур'янів. Сходи бур'янів, що з'являються за межами чорної плівки, знищують одним - двома міжрядними обробітками ґрунту. Вегетативну масу ґрунтовкривних рослин скошують разом з бур'янами. ґрунт, не вкритий чорною плівкою, мульчують скошеною фітомасою. Вегетуючі високоефективні ґрунтовкривні рослини та їх скошена фітомаса виявляє певний інгібуючий (алелопатичний) ефект по відношенню до бур'янів (алелопатичне «прополювання»). У поєднанні така система заходів сприяє зменшенню сирової маси бур'янів у посівах огірка на початку масового збирання плодів до 87% (для порівняння - одноразове застосування ґрунтового гербіциду та механічний обробіток ґрунту за традиційними технологіями забезпечують зменшення маси бур'янів на 91%).

Таким чином, застосування системи екологічно безпечних малозатратних заходів забезпечує таку ж ефективність у захисті від бур'янів, як і за традиційними технологіями.

Джерела інформації:

1. Патент на корисну модель за №25113U від 25.07.2007 року (Бюл. №11), Україна, (51) МПК (2006) A01G1/00. Спосіб вирощування просапних культур / Вітанов О.Д. - Заявка №u200703150 від 26.03.2007.

2. Сучасні технології в овочівництві // За ред. К.І. Яковенка. - Харків: ІОБ УААН, 2001. - 127с.

(13) **U**
(11) **44456**
(19) **UA**

